

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU

Od samego początku swojego istnienia środowisko kibiców piłkarskich w Polsce cechuje się pronarodowymi postawami. Widoczne są one chociażby w organizowaniu się fanów lokalnych klubów na mecze wyjazdowe kadry, w oprawach i innych inicjatywach upamiętniających różne, ważne dla Polski wydarzenia historyczne lub odnoszących się do polityki historycznej kraju (np. spektakularna oprawa o „Niemieckich obozach śmierci”) oraz w aktywności w różnego rodzaju pronarodowych manifestacjach publicznych (np. „Marsz Niepodległości”). Celem tego projektu jest 1) ujawnienie charakteru ideologii narodowych (czyli zestawu pewnych wyobrażeń i symboli o narodzie, które nacjonalizują pewne elementy przestrzeni społecznej, tzn. wskazują kto i co należy do narodu) i związanych z nimi form nacjonalizmu stojących za manifestowanymi na trybunach polskich stadionów narracjami, 2) opisanie procesu kształtowania tych ideologii, przez powiązanie ich genezy i ewolucji z szerszym dyskursem narodowym oraz 3) wskazanie w jaki sposób te ideologie przekładają się na postawy społeczne i polityczne poza stadionami. W celu odpowiedzi na te pytania, w projekcie wykorzystane zostanie szerokie spektrum metod jakościowych (obserwacji uczestniczącej, wywiadach swobodnych z kibicami angażującymi się w różne inicjatywy patriotyczne, analizie publicznego i stadionowego dyskursu narodowego) oraz sondaż przeprowadzony na reprezentatywnej dla Polski próbie, w ramach której wyodrębnieni zostaną kibice piłkarscy.

Badanie ma pionierski charakter, bowiem do tej pory nie eksplorowano w systematyczny sposób problematyki ideologii narodowych kibiców i ich związku z postawami społecznymi i politycznymi. Wyniki badania pozwolą wypełnić zatem pewną lukę w zakresie analiz zjawiska kibicowania w Polsce. Dzięki poznaniu szczegółowego charakteru i genezy ideologii narodowych związanych z kulturą kibicowania w Polsce możliwe będzie wyjście poza obecne w debacie publicznej intuicyjne i powierzchowne etykiety określające postawy kibiców piłkarskich wobec narodu.